

KOMMENTOIVA BIBLIOGRAFIA ALUEHALLINNOSTA

KAISA-LEENA LINTILÄ: **Aluehallinnon tutkimus Suomessa.** Helsingin yliopiston yleisen valtio-opin laitoksen tutkimuksia, sarja B, 12, 1981, 101 s.

Julkaisun alaotsake on »kommentoiva bibliografia aluehallinnon tutkimuksen nykytilasta, kehitysnäkymistä ja kehitystarpeista Suomessa». Sisältö koostuu kahdesta pääosasta. Johdanto-osa on katsaus aluehallinnon tutkimukseen Suomessa 1970- ja 1980-luvuilla. Julkaisun laajempi loppuosa on aluehallinnon tutkimuksen bibliografia. Yhdessä tutkimuskatsaus ja bibliografia muodostavat eräänlaisen virikkeellisen hakemiston, joka on tarkoitettu erityisesti helpottamaan perehtymistä aluehallinnon tutkimukseen.

Aluehallinnon tutkimus on käsitetty laajasti. Aineistoa on otettu mukaan monilta eri tieteenaloilta. Sekä hallinnon tutkimus että aluetutkimus ovat pikemmin tutkimusalueita kuin tieteenaloja. Aluehallinnon tutkimus on täten kahden monitieteellisen tutkimusalueen risteytymä, mikä näkyy julkaisun aineiston heterogeenisuudessa. Laajuus on tässä tapauksessa myönteinen piirre, koska julkaisun käyttäjät ovat varmaankin peräisin monista eri piireistä.

Katsausosassa, jonka laajuus on n. 30 sivua, esitetään aluehallinnon tutkimuksen luokituskehikko sekä haastateltujen asiantuntijoiden arviointeja tutkimuksen nykytilasta ja kehitystarpeista. Luokituksen perusteina on käytetty toisaalta tutkimuksen sisällöllistä viitekehystä (poliittinen, spatiaalinen, taloudellinen, hallinnollinen, kehittyneisyys, väestö tms.) ja toisaalta alueeseen otettua perspektiiviä (alue objektina, alue subjektina, funktiokeskeisyys). Valtaosa tutkimuksesta sijoittuu yhteen viitekehykseen ja perspektiiviin, mikä sinänsä

osoittaa hajanaisuutta. Aluehallinnon tutkimus ei todellakaan ole ehyt tutkimusalue, eikä ole lainkaan selvää mihin suuntaan se on kenties integroitumassa tai painottumassa.

Haastateltujen asiantuntijoiden arvioinnit aluehallinnon tutkimuksesta ovat kriittisiä. Aluenäkökulmasta lähtevä tutkimus on vähäistä ja laadultaan usein teknokraattista. Aluetekniikan sijaan kaivataan aluedynamiikan näkökulmaa. Alueen yhteisöllinen luonne ja merkitys yhteiskuntakokonaisuudessa ovat jääneet paljolti sivuun. Myöskään aikaperspektiiviä ei ole käytetty riittävästi alueiden kehityksen tutkimuksessa.

Suuremmalla tarkkuudella ovat aluetutkimuksen perspektiivi- ja metodiongelmia käsitelleet aikaisemmin *Tarmo Koskinen* ja *Ossi Tuomi* kirjoituksessaan *Alueellisen metodin vieraantumisen yhteiskuntakokonaisuudesta* (1977).

Kaiken kaikkiaan tutkimuksen arviointi painottaa, ettei politiikan ja hallinnon tutkimuksessa tule rajautua vain poliittisiin ja hallinnollisiin tekijöihin. Tällainen rajaus teknistää näkökulman ja otteen. Tässä mielessä julkaisu tarjoaa laajemman virikeaineiston.

Markku Kiviniemi